

Etelä-Savon ruoka- ja puhtauspalvelun Oy:n perustaminen

Aluehallitus 14.09.2022 § 178

Valmistelija vastuvalmistelija Veli Matti Thure puh. 044 351 9658
lakimies Aki Rasimus puh. 040 656 7444

Hyvinvointialuetta koskeva lainsäädäntö valmistui kesällä 2021. Lainsäädännön perusteella hyvinvointialue ja kunnat eivät voi käydä keskinäistä palvelukauppaa 1.1.2023 lähtien, mutta yhteisen in-house -yhtiön käyttö palvelujen tuottamisessa on mahdollista.

Etelä-Savon hyvinvointialue muodostuu kolmen kuntayhtymän (Essote, Sosteri, Vaalijala) ja kolmen kunnan (Pieksämäki, Rantasalmi, Sulkava) sote-toiminnoista ja Etelä-Savon pelastuslaitoksesta. Lisäksi kuntouttava työtoiminta siirtyy hyvinvointialueen vastuulle. Ympäristöterveydenhuolto jää kuntien vastuulle, koska kaikki kunnat eivät voineet antaa ko. palvelua hyvinvointialueen järjestettäväksi.

Kaikki kolme em. kuntayhtymää ostavat edelleen merkittävän määrän tarvitsemistaan ruoka- ja puhtauspalveluista kunnilta. Kuntien kanssa on selvitetty tulevaisuuden vaihtoehtoja palvelujen järjestämiseksi.

Etelä-Savon alueella oli vuodenvaihteessa 2021/2022 yksi in-house -yhtiö, Järvi-Saimaan Palvelut Oy (JSP). Kyseiseltä yhtiöltä palveluja on hankittu jo aiemmin Juvalla, Rantasalmella ja Sulkavalla. Valmistelun aikana Mäntyharjun, Pertunmaan ja Puumalan kunnat ovat myös käyneet neuvotteluja JSP:n kanssa.

Pieksämäen kaupunki, Essote, Vaalijala ja Esedu ovat perustaneet yhdessä Pieksämäen tukipalvelut Oy:n, joka aloittaa operatiivisen toiminnan Pieksämäen alueella vuoden 2023 alussa. Yhtiön pääomistaja on Pieksämäen kaupunki. Enonkoskella palvelut tuottamisesta vastaa Sosteri ja Kangasniemellä Essote.

Mikkelissä ja Savonlinnassa toimiville sote -yksiköille osa palveluista tuotetaan kuntayhtymien toimesta. Merkittävä osa palveluista ostetaan kaupungeilta. Savonlinnan kaupunki on ilmoittanut, ettei se ole kiinnostunut in-house - yhtiön perustamisesta.

Vaalijalan osalta Nenonpelto on toistaiseksi jäämässä omaksi toiminnaksi, mutta Vaalijalan on mahdollista hyödyntää Pieksämäen tukipalvelut oy:tä.

Etelä-Savon sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä sekä Mikkelin kaupunki ovat aiemmin vuosina 2014 ja 2020 selvittäneet yhteisen in-house -asemassa toimivan yhtiön perustamista ruoka- ja puhtauspalvelujen tuottamista varten. Aiemmin yhtiön perustaminen ei ole edennyt, koska järjestelyllä ei ole katsottu saavutettavan merkittäviä toiminnallisia hyötyjä lyhyellä aikavälillä ja omistuspohjasta on ollut poikkeavia näkemyksiä sekä lainsäädännön epävarmuus.

Lainsäädännön varmistuttua on selkeytynyt yhteisten etujen muodostuminen, jos Mikkelin kaupunki ja hyvinvointialue perustaisivat yhteisen in-house -yhtiön. Erityisesti taajamien yksiköiden palvelutuotannon osalta yhteinen toiminta vähentäisi ja tehostaisi organisaatioiden investointitarpeita. Yhteinen palvelutuotanto antaa

mahdollisuuden järjestellä palveluja erillään toimivia organisaatioita järkevämmiin ja kustannustehokkaampiin sekä turvaisi henkilöstön saatavuutta, joka on kummallekin toimijalle erittäin haastavaa.

Yhtiöittämisestä tehdyt selvitykset ja liiketoimintasuunnitelma ovat vuodelta 2020 ja palvelujen tarve ei tuosta ajankohdasta ole olennaisesti muuttunut ja aineistot ovat hyvin käyttökelpoisia.

Edellä olevan perusteella Etelä-Savon hyvinvointialue ja Mikkelin kaupunki ovat päättäneet selvittää yhteisen ruoka- ja puhtauspalvelujen in-house yhtiön perustamisesta. Lisäksi selvitystyöhön on liittynyt Etelä-Savon Koulutus Oy.

Yhtiön perustamisen selvitystyö on tehty osallistuvien tahojen omana työnä. Valmisteluun ovat kaupungin viranhaltijoista osallistuneet hallintojohtaja, ruoka- ja puhtauspalveluiden palvelupäällikkö, talousjohtaja ja kaupunginlakimies. Valmistelu on toteutettu yhteistyössä Etelä-Savon hyvinvointialueen tila- ja tukipalvelujen vastuuvalmistelijan, Sosterin ja Essoten ruoka- ja siivouspalveluiden vastuuviranhaltijoiden sekä Etelä-Savon Koulutus Oy:n vastuuvalmistelijan kanssa.

Yhtiön toimiala kattaa ruoka- ja puhtauspalvelut sekä mahdollisia muita tukipalveluita. Yhtiön perustajaosakkaita ovat Mikkelin kaupunki, Etelä-Savon hyvinvointialue ja Etelä-Savon Koulutus Oy, mutta yhtiön osakkaiksi voidaan myöhemmin hyväksyä muitakin julkisen sektorin toimijoita.

Etelä-Savon ruoka- ja puhtauspalvelut Oy:n perustamisasiakirjat on liitteinä A-C. Asiakirjoihin tullaan tekemään tarvittavat vähäiset muutokset, mm. päivämäärien ja hallituksen jäsenten osalta.

Yhtiö on tarkoitus perustaa 1.1.2023, mutta toiminta käynnistyy vasta 1.4.2023. Mikkelin kaupunki on yhtiön pääomistaja ja yhtiöstä muodostuu kaupungin konserniyhtiö.

Etelä-Savon ruoka- ja puhtauspalvelus Oy on tarkoitus muodostaa liiketoimintakaupalla, joka on tarkoitus toteuttaa siten, että perustajat tulisivat myymään harjoittamansa liiketoiminnat Etelä-Savon ruoka- ja puhtauspalvelus Oy:lle.

Etelä-Savon hyvinvointialueen on tarkoitus laatia in-house yhtiön kanssa liiketoimintakauppa ja siihen liittyvät muut asiakirjat 1.1.2023 jälkeen. Liiketoiminnan kaupan yhteydessä on tarkoitus laatia henkilöstönsiirtosopimus. Edellä mainituista asioista laaditaan erilliset päätökset 1.1.2023 jälkeen

Yhtiö on tarkoitus perustaa vuoden 2022 aikana, varsinainen liiketoiminta olisi tarkoitus luovuttaa Etelä-Savon ruoka- ja puhtauspalvelut Oy:lle harjoitettavaksi 1.4.2023 alkaen.

Osakeyhtiön perustamissopimusluonnos on liitteenä A.

Yhtiöjärjestysluonnos on liitteenä B. Yhtiöjärjestyksen 1 §:ssä on yhtiön toimiala määritelty seuraavasti:

”Yhtiön toimialana on ruoka- ja puhtauspalveluiden tuottaminen. Yhtiö toimii julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (29.12.2016/1397) tarkoittamassa mielessä omistajiensa sidosyksikkönä. Yhtiö tuottaa palveluita hankintalainsäädännön mukaisille hankintayksiköille.

Yhtiö voi toimintaansa varten harjoittaa kiinteistöjen, osakkeiden ja osuuksien ostamista, myyntiä, omistamista, vuokrausta ja hallintaa sekä vastaanottaa avustuksia ja lahjoituksia.

Yhtiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa eikä se jaa omistajilleen osinkoa, vaan mahdollinen voitto on käytettävä yhtiön oman toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen.”

Mikkelin kaupunki on perustettavan yhtiön pääomistaja, jolla tulisi olemaan osake-enemmistö (51 %) suunnitellusta 100 000 euron osakepääomasta. Yhtiön vähemmistöosakkaiksi on tulossa Etelä-Savon hyvinvointialue (39 %:n osuus osakepääomasta) ja Etelä-Savon Koulutus Oy (10 %:n osuus osakepääomasta). Vähemmistöosakkaiden on määrä päättää yhtiön osakkeiden merkitsemisestä omissa toimitelmissään syyskuun 2022 loppuun mennessä.

Etelä-Savon hyvinvointialueen tulisi suorittaa peruspääomasta 39 000 euroa yhtiön perustamisen yhteydessä.

Perustettavan Etelä-Savon ruoka- ja puhtauspalvelus Oy:n hallituksen jäsenmääräksi esitetään viisi jäsentä, joista Mikkelin kaupunki valitsee kolme jäsentä, Etelä-Savon hyvinvointialue yhden jäsenen ja Etelä-Savon Koulutus Oy yhden jäsenen. Mikkelin kaupungin nimeämä hallituksen jäsen toimii hallituksen puheenjohtajana.

Yhtiön perustamisen jälkeen Etelä-Savon hyvinvointialue nimeää yhtiön hallitukseen edustajansa. Yhtiön hallituksen tehtävänä on mm. valmistella ja esittää hyväksyttäväksi palvelusopimukset niille tahoille, joille palveluja halutaan tuottaa toiminnan käynnistyttyä 1.4.2023 alkaen. Yhtiön toiminnan käynnistymistä valmistelemaan hallitukseen olisi tarkoituksenmukaista nimetä valmistelusta vastaavia virkamiehiä, joiden toimikausi päättyy, kun yhtiön ensimmäisessä varsinaisessa yhtiökokouksessa yhtiölle nimetään hallitus.

Etelä-Savon ruoka- ja puhtauspalvelus Oy:n osakassopimusluonnos on liitteenä C.

Yhtiön osakepääoman merkitsemisen lisäksi Mikkelin kaupungin tulee pääomittaa yhtiötä sen toiminnan käynnistymisvaiheessa.

Yhtiön perustamiseen liittyen on ruoka- puhtauspalveluiden henkilöstölle pidetty Sosterin ja Essoten toimesta yhteistoimintalain mukaisia tilaisuuksia. Etelä-Savon hyvinvointialue tulee käsittelemään yhteistoimintalain mukaisesti henkilöstön siirtymistä perustettavaan yhtiöön ennen liikkeen luovutusta koskevaa päätöstä.

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle seuraavaa:

- Aluevaltuusto päättää, että Etelä-Savon hyvinvointialue on mukana osaltaan perustamassa Etelä-Savon ruoka- ja puhtauspalvelus Oy-nimisen yhtiötä liitteenä A olevan perustamissopimuksen mukaisesti sekä hyväksyä liitteenä B ja C olevat yhtiönjärjestyksen ja osakassopimuksen sillä edellytyksellä, että muut perustamisosakkaat hyväksyvät perustamisasiakirjat.

- Aluevaltuusto päättää hyväksyä 39 000 euron osakepääoman

- Aluevaltuusto päättää valtuuttaa aluehallituksen tekemään vähäisiä korjauksia perustamisasiakirjoihin.

- Aluevaltuusto päättää, että Etelä-Savon hyvinvointialueen ruoka- ja siivouspalvelujen liiketoiminnan kaupasta sekä siihen liittyvistä asiakirjoista päätetään 1.1.2023 jälkeen.

Käsittely:

Esteellisinä kokouksesta poistuivat Pirkko Valtola, Satu Taavitsainen, Jaana Strandman (HallL 28 § 1 mom. k.5)

Vastuuvalmistelija Veli Matti Thure selosti asiaa.

Janne Laine teki Heikki Laukkasen kannattaman esityksen asian palauttamisesta uudelleen valmisteluun.

Puheenjohtaja totesi, kun asiassa oli tehty kannatettu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian asiallisen käsittelyn tuli asiasta tehdä päätös. Suoritettussa äänestyksessä asian käsittelyn jatkamisen puolesta annettiin 2 ääntä ja asian palauttamisen puolesta 7 ääntä.

Puheenjohtaja totesi, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi

Päätös:

Asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi

Konsernipalvelujen toimialajohtaja Sami Sipilä ja ikääntyneiden palvelujen toimialajohtaja Niina Kaukonen poistuivat kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen.

Aluehallitus 12.10.2022 § 228
417/00.02.01/2022

Valmistelija lakimies Aki Rasimus, puh. 040 656 7444

Mikkelin kaupunginhallitus on 3.10.2022 §:ssä 355 päättänyt seuraavaa:
"Kaupunginhallitus päättää, että ruoka- ja puhtauspalveluiden yhtiöittämisselvitys lopetaan ja Mikkelin kaupunki kehittää ko. palvelua jatkossa omana toimintona."

Hyvinvointialuejohtajan esitys:

Aluehallitus merkitsee Mikkelin kaupunginhallituksen päätöksen tiedoksi ja päättää lopettaa yhtiöittämisselvityksen.

Käsittely:

Esteellisinä kokouksesta poistuivat Pirkko Valtola, Satu Taavitsainen, Jaana Strandman (HallL 28 § 1 mom. k 5)

Päätös:

Esitys hyväksyttiin